МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ

STU STATE TAX UNIVERSITY

ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ XV МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

«ТРАНСФОРМАЦІЯ ФІСКАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ»

22 листопада 2024 року

місто Ірпінь

MRU · WSG · ifitax · WSHIU

Міністерство фінансів України
Державний податковий університет
Державний університет економіки і технологій
Institute of Educational and Professional Development (Hungary)
Institute for International Taxation e.V. (Germany)
WSHIU Academy of Applied Sciences (Poland)
Prof. Dr. Assen Zlatarov University (Bulgaria)
Mykolas Romeris University (Lithuania)
Moldova State University (Moldova)
WSG University (Poland)

ТРАНСФОРМАЦІЯ ФІСКАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Збірник матеріалів
XV міжнародної науково-практичної конференції

22 листопада 2024 року

ЕЛЕКТРОННЕ ВИДАННЯ

Частина 1

Ірпінь
2024

УДК 336.221.4(477)(06)
ББК 65.9(4Укр)261.4я431
Т 65

Рекомендовано до друку Вченою радою
Державного податкового університету
(протокол № 7 від 24 грудня 2024 року)

Трансформація фіскальної політики в умовах євроінтеграції
Т 65 [Електронне видання] : збірник матеріалів XV Міжнародної науково-практичної конференції, Ірпінь, 22 листопада 2024 року. Частина 1. – Ірпінь : Державний податковий університет, 2024. – 729 с. – PDF-формат ; мережеве видання ; інституційний депозитарій.
ISBN 978-966-337-749-0

У збірнику представлено матеріали XV Міжнародної науково-практичної конференції «Трансформація фіскальної політики в умовах євроінтеграції», яка відбулася 22 листопада 2024 року.

Наукові тези опубліковано в авторській редакції.
Відповідальність за зміст матеріалів несуть їхні автори.

УДК 336.221.4(477)(06)
ББК 65.9(4Укр)261.4я431

ISBN 978-966-337-749-0
© Державний податковий університет, 2024

ЗМІСТ

ПАНЕЛЬ 1. СУЧАСНІ ВИКЛИКИ ТА ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ОБЛІКУ Й ОПОДАТКУВАННЯ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ

Анфілов Дмитро
ІМПЕРАТИВИ ПОДАТКОВОЇ БЕЗПЕКИ ТА СТІЙКОСТІ
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ 24

Біла Альона
ПРАВОВІ АСПЕКТИ АДАПТАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ
СИСТЕМИ ОПОДАТКУВАННЯ ДО ВИМОГ ЄС 28

Благодушко Андрій
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ОПОДАТКУВАННЯ
В ЄВРОПЕЙСЬКОМУ СОЮЗІ. ФОРМУЛЬНИЙ РОЗПОДІЛ
ЯК АЛЬТЕРНАТИВА МЕТОДУ ВИТЯГНУТОЇ РУКИ 32

Блюс Ірина
ОЦІНКА ВПЛИВУ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ
НА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК УКРАЇНИ 37

Буділовська Валерія
ІСТОРИЧНІ ПЕРЕДУМОВИ ВИНИКНЕННЯ
ОПОДАТКУВАННЯ ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН 41

Габро Олександр
ПЕРСПЕКТИВИ ТА ВИКЛИКИ ВИКОРИСТАННЯ DOCUSIGN
В УКРАЇНІ: ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ТА ІНТЕГРАЦІЯ
МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ЕЛЕКТРОННОГО ПІДПИСУ 46

Гавриков Владислав, Гуріна Наталія
ГАРМОНІЗАЦІЯ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ В УКРАЇНІ
ІЗ СТАНДАРТАМИ ЄС: ПЕРСПЕКТИВИ ТА ВИКЛИКИ 49

Гуріна Наталія, **Даниленко Софія**
ВЕДЕННЯ ОБЛІКУ В УМОВАХ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ (IFRS) 53

Вудвуд Катерина
ОБМІН ПОДАТКОВОЮ ІНФОРМАЦІЄЮ ТА ПРАВА ПЛАТНИКІВ ПОДАТКІВ У ПРАКТИЦІ СУДУ СПРАВЕДЛИВОСТІ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ 501

Желтухіна Анастасія, **Рудая Марина**
ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ФІСКАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ 505

Жураковська Ірина
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СПРОЩЕНОЇ СИСТЕМИ ОБЛІКУ В УКРАЇНІ 510

Казіміров Михайло
ФІСКАЛЬНІ СТИМУЛИ ТА ЇХ ВПЛИВ НА ЛІКВІДНІСТЬ БАНКІВ У ПРОЦЕСІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ 514

Калганова Олена, **Чигрина Галина**
ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРАВОЗАСТОСОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ УХИЛЕННЮ ВІД ОПОДАТКУВАННЯ 517

Касьяненко Любов, **Коломієць Павло**
ПРОБЛЕМАТИКА ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ ПОДАТКОВОЇ БЕЗПЕКИ В УМОВАХ ФІСКАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ 520

Кириченко Олександр, **Гребенюк Кіра**
ІННОВАЦІЙНЕ РОЗУМІННЯ МЕГАГЕНЕЗИСУ ЕВОЛЮЦІЇ ЛЮДСЬКОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ ЯК БАЗИСУ СУПУТНЬОЇ ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ В КОНТЕКСТІ ВИМОГ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ 524

Кириченко Олександр, **Ткач Вікторія**
ІННОВАЦІЙНЕ РОЗУМІННЯ СУТНОСТІ ТА ВИДОВОГО ПОДІЛУ КЛАСИЧНИХ І ТРИВАЮЧИХ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ У КОНТЕКСТІ ВИМОГ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ 529

УДК 343.98

Калганова Олена,
*канд. юрид. наук, доцент,
завідувач кафедри кримінального
судочинства та аналітичної діяльності;*
Чигрина Галина,
*канд. юрид. наук, доцент,
доцент кафедри правоохоронної діяльності,
Державний податковий університет,
м. Ірпінь, Україна*

ЩОДО ВДОСКОНАЛЕННЯ ПРАВОЗАСТОСОВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ УХИЛЕННЮ ВІД ОПОДАТКУВАННЯ

Kalhanova Olena,
*PhD in Law, Associate Professor,
Head of the Department
of Criminal Procedure and Analytical Activity;*
Chyhryna Halyna,
*Ph.D. in Law, Associate Professor,
Associate Professor of the Department
of Law Enforcement Activity,
State Tax University,
Irpin, Ukraine*

ON THE IMPROVEMENT OF LAW ENFORCEMENT ACTIVITIES IN THE FIELD OF COUNTERACTING TAX EVASION

З метою зменшення тиску на бізнес, у 2019 році було декриміналізоване фіктивне підприємництво – дії, передбачені статтею 205 Кримінального кодексу України (далі – КК України) [1; 3]. На нашу думку, декриміналізація цього злочину законодавцем була здійснена із суттєвим запізненням. Статтю 205 КК України потрібно було виключити з Кримінального кодексу України ще у 2013 році, одночасно з доповненням його статтею 205-1 (Підроблення документів, які подаються для проведення державної реєстрації юридичної особи та фізичних осіб –

підприємців) КК України [2; 3], а краще – взагалі не встановлювати кримінальну відповідальність за фіктивне підприємництво, тобто не включати ст. 205 до КК України, який набрав чинності у 2001 році [3].

Як показало вивчення практики притягнення до кримінальної відповідальності за ухилення від оподаткування за період часу з 2001 по 2018 роки, під час досудового розслідування фактів вчинення кримінальних правопорушень, передбачених статтею 212 КК України [3], виявлялися непоодинокі випадки фіктивного підприємництва, тобто створення або придбання суб'єктів підприємницької діяльності (юридичних осіб) з метою прикриття незаконної діяльності або здійснення видів діяльності, щодо яких є заборона. Кінцевою метою такого фіктивного підприємництва завжди було ухилення від сплати податків (мінімізація податкового зобов'язання).

Сама конструкція «фіктивне підприємництво» у назві статті 205 КК України передбачала доказування не тільки факту створення або придбання суб'єктів підприємницької діяльності (юридичних осіб) з метою прикриття незаконної діяльності або здійснення видів діяльності, щодо яких є заборона, але й подальшу незаконну діяльність цих суб'єктів господарювання. По іншому, на нашу думку, суб'єктивну сторону злочинів, передбачених ст. 205 КК України доказати було не можливо. З іншого боку, дії, пов'язані зі створенням фіктивного підприємства з метою використання його для ухилення від сплати податків, зборів (обов'язкових платежів), за наявності прямого умислу, утворюють об'єктивну сторону ст. 212 КК України і додаткової кваліфікації за ст. 205 КК України не потребували.

Більш вдалим кроком законодавця, на нашу думку, було встановлення кримінальної відповідальності за підроблення документів, які подаються для проведення державної реєстрації юридичної особи та фізичних осіб- підприємців (ст. 205-1 КК України) [3]. Цю статтю доцільно було б включити до КК України ще у 2001 році, що одразу зняло б конкуренцію однооб'єктних кримінально-правових норм, якими стали стст. 205 і 212 КК України в частині кваліфікації дій, пов'язаних з використанням створених (придбаних) суб'єктів господарювання з метою ухиленням від оподаткування.

Вважаємо, що у разі доказаності фактів умисного ухилення від оподаткування з використанням документів, виданих суб'єктом господарювання, зареєстрованим за підробленими документами, які подаються для проведення державної реєстрації та за наявності доказів попередньої змови чи іншої обізнаності суб'єкта реального сектору економіки про цей факт, дії такого суб'єкта доцільно кваліфікувати за стст. 212 та 205-1 КК України (у сукупності). Тобто, необхідно

доказувати (розслідувати) факти вчинення двох самостійних складів кримінальних правопорушень, враховуючи, що кожне з них має свій об'єкт (предмет), об'єктивну та суб'єктивну сторони. При цьому основними джерелами доказів завжди залишаються реєстраційні документи (ст. 205-1 КК України) та/або первинні документи бухгалтерського і податкового обліку, які підтверджують (спростовують) факт руху матеріальних цінностей (надання послуг) (ст. 212 КК України). Крім того, зміст вказаних документів обов'язково повинен перевірятися під час досудового розслідування з метою встановлення як фактичної наявності матеріальних цінностей та/або наданих послуг, так і можливості їх надати (отримати).

Таким чином, не підтримуємо пропозиції тих науковців і працівників практичних підрозділів, які пропонують повернути ст. 205 КК України (Фіктивне підприємництво) до КК України. Встановлення відповідальності за «псевдопідприємництво» є не доцільним, не матиме практичного ефекту і вноситиме плутанину, дублюючи об'єктивні сторони двох самостійних складів кримінальних правопорушень, оскільки вже існує усталена судова практика притягнення до кримінальної відповідальності за ст. 212 та стст. 205-1, 358, 366 КК України, які часто знаходяться у ідеальній сукупності зі ст. 212 КК України.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Про внесення змін до Кримінального кодексу України та Кримінального процесуального кодексу України щодо зменшення тиску на бізнес : Закон України від 18 вересня 2019 року № 101-IX (із змінами і доповненнями). URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/101-20#n7 (дата звернення: 14.11.2024).

2. Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення правового регулювання діяльності юридичних осіб та фізичних осіб-підприємців : Закон України від 10 жовтня 2013 року № 642-VII (із змінами і доповненнями). URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/642-18#n46 (дата звернення: 14.11.2024).

3. Кримінальний кодекс України : Закон України від 5 квітня 2001 року № 2341-III (із змінами і доповненнями). URL : https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2341-14#Text (дата звернення: 14.11.2024).

Наукове електронне мережеве видання

ТРАНСФОРМАЦІЯ ФІСКАЛЬНОЇ ПОЛІТИКИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Частина 1

Збірник матеріалів
XV міжнародної науково-практичної конференції

22 листопада 2024 року

Укладач	*Н. Г. Шкуренко*
Відповідальний за випуск	*А. В. Лавренюк*
Верстка	*Д. П. Завальніцька*

Ум. друк. арк. 21,0
Замовлення № 1125

Підготовлено редакційно-видавничим відділом
Державного податкового університету
08205, вул. Університетська, 31, м. Ірпінь, Київська область, Україна

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців,
виготовників і розповсюджувачів видавничої продукції
Серія ДК № 7669 від 20.09.2022